

[CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
AAN BÉATRIX DE CUSANCE [ANTWERPEN]
30 JANUARI 1653
5271

Antwoord op brieven van Béatrix de Cusance van 12 en 23 januari 1653 (5267 en 5267A).

Samenvatting: Huygens dankt Béatrix voor haar brieven. Anne de la Barre is nu in Den Haag en maakt furore ten overstaan van de koningin van Bohemen [Elisabeth Stuart], de prinses van Oranje [Maria Henriëtte Stuart] en de prinses-moeder [Amalia van Solms]. Huygens heeft een gedicht gemaakt op het vertrek van Anne naar Zweden, dat hij Béatrix nog zal toesturen.

Over een antwoord door Béatrix de Cusance is niets bekend. Huygens schreef opnieuw op 24 juli 1653 (5298A).

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIX, dl. 2, p. 573: afschrift (Constantijn Huygens jr.).

Vroegere uitgaven: Worp 5, nr. 5271, pp. 165-166: onvolledig (<J'accepte pour ... de luy appartenir.>; <J'use du mieux ... le grand voyage qui luy reste.>) rest samengevat.

— Huysman 2006, II, pp. 19-20: volledig.

— Huysman & Rasch 2009, nr. 13, pp. 250-251: volledig, met Nederlandse vertaling (pp. 97-99).

Namen: Amaranthe (= Anne de la Barre); Anne de la Barre; Amalia van Solms; Elisabeth Stuart (koningin van Bohemen); Maria Henriëtte Stuart (prinses van Oranje).

Titels: 'À Madame de la Barre' (Huygens 1653; gedicht).

Transcriptie

Copie.

À la Duchesse de Lorraine.
Le 30e Janvier 1653.

Madame,

J'accepte pour un second présent la grace que me fait Vostre Altesse de recevoir en bonne part la liberté burlesque dont j'ay usé en lui représentant la proximité de sang dont j'ay l'honneur de luy appartenir. Il reste que mes comportemens me rendent digne de la gloire du parentage, et que je garde de faire la beste, puisque Vostre Altesse me reçoit au rang des hommes, et ne fait pas scrupule de me qualifier petit-fils de son ayeul. C'est de quoi j'auray un soin ¹très-exact aux occasions que j'en rencontreray.

J'use du mieux que je puis de celle qu'il a pleu à Vostre Altesse me faire naistre, en nous envoyant la divine Amaranthe, qui est admirée et chérie icy selon son mérite. La Reine de Bohème et sa royale niepce ne se peuvent saouler de sa présence, et pour la première fois Madame la Princesse-Mère en a eu sa part chez la Reine, où ceste illustre fille eut une audience fort solemnelle, et où véritablement elle réussit à merveille. Elle loge aussi proche de ma maison qu'elle fut à Anvers de l'hostel de Vostre Altesse, de sorte que nous avons moyen de la veoir souvent, pour aultant que mes occupations me la permettent. Je tascheray de la persuader à attendre la saison plus adoucie pour le grand voyage que luy reste.

C'est de quoy Vostre Altesse verra un essay en certaine belle pièce rimée que j'ay produite en jouant sur ce subject. Cela ²n'a pu estre copié pour cest ordinaire, mon homme n'estant pas à la main. Une autre fois Vostre Altesse sera importunée, de quoy je luy demande pardon dès à présent, et la continuation de sa grace à souffrir que je me die,

Madame,

1. <très-exacte>.

2. Er lijkt te staan <n'au>.

[etc.]

Vertaling

Aan de hertogin van Lotharingen.
30 januari 1653.

Mevrouw,

Ik aanvaard als een tweede geschenk de genade die u mij bewijst door de kolderieke ³vrijheid, die ik heb genomen, welwillend te ontvangen, toen ik op de graad van bloedverwantschap zinspeelde, waarin ik de eer heb tot u te staan. Rest mij slechts mij door mijn gedrag de eer van deze verwantschap waardig te tonen en mij niet als een beest te gedragen, aangezien u mij als een menselijk wezen aanvaardt en er niet voor terugdeinst mij afstammeling van uw voorouder te noemen. Daarom zal ik mij bij voorkomende gelegenheden zeer in acht nemen.

Ik benut, zo goed als ik kan, ook die [gelegenheid], die u hebt willen scheppen door ons de goddelijke ⁴Amaranthe te zenden, die hier naar haar verdienste wordt bewonderd en geliefd is. De ⁵koningin van Bohemen en haar koninklijke ⁶nicht kunnen niet genoeg krijgen van haar aanwezigheid, en voor de eerste keer heeft mevrouw de ⁷prinses-moeder daarvan genoten bij de koningin, waar dit roemrijke meisje een zeer waardig gehoor had en waar zij werkelijk glansrijk slaagde. Zij logeert even dicht bij mij als [indertijd] in Antwerpen bij uw huis, zodat wij haar vaak kunnen opzoeken, voorzover mijn bezigheden dat toestaan. Ik zal proberen haar ertoe over te halen een wat milder jaargetijde voor de rest van haar reis af te wachten.

Hierover zult u een poging tot een mooi berijmd ⁸stuk ontvangen dat ik, spelend met dit onderwerp, heb gemaakt. Het kon niet meer vóór deze postdienst worden gekopieerd, omdat mijn bediende niet beschikbaar was. Ik zal u er een volgende keer mee lastig vallen, waarvoor ik bij voorbaat vergiffenis vraag, evenals om uw genade te mogen blijven ondervinden, dat ik mij mag noemen,

mevrouw,

[enz.]

3. 'Sur un tableau d'Adam et Ève,' 11 januari 1653 (Gedichten 5, pp. 35-36), meegestuurd met Huygens' brief van 8 januari 1653 (5264).

4. Anne de la Barre.

5. Elisabeth Stuart.

6. Maria Henriëtta Stuart.

7. Amalia van Solms.

8. Huygens' gedicht 'A Madame de la Barre,' 26 januari 1653 (Gedichten 5, pp. 35-37). Het is niet duidelijk wanneer Huygens het gedicht wél stuurde, zelfs niet óf hij het heeft gestuurd.
